

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Att.: euogprojekt@lbt.dk

Biogas Danmark
Axeltorv 3
1609 København V

29. maj 2023

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til etablering af anlæg til grøn bioraffinering

Landbrugsstyrelsen har den 1. maj 2023 udsendt ovennævnte udkast til bekendtgørelse i høring sammen med udkast til vejledning, J. nr. 23-29221-000002. Biogas Danmark har en række generelle samt specifikke bemærkninger til såvel udkastet til bekendtgørelse som vejledning.

Generelle bemærkninger

Tilsagnsperiodens start

Der lægges op til, at den to-årige projektperiode starter på tidspunktet for **ansøgning** om tilskud. Biogas Danmark skal opfordre til, at den toårige projektperiode starter i forbindelse med Landbrugsstyrelsens **meddelelse om støttetilsagn**. Den af Landbrugsstyrelsen foreslåede procedure pålægger projektejer hele risikoen i forbindelse med lang sagsbehandlingstid i Landbrugsstyrelsen. Muligheden for én étårig forlængelse af projektperioden løser ikke dette tidsmæssige problem.

Opretholdelsesperiodens længde

Der lægges op til, at den tre-årige opretholdelsesperiode gælder fra tidspunktet for **udbetaling** af tilskud. Biogas Danmark skal opfordre til, at fristen gælder fra projektets **slutdato** og dermed fra projektejers pligt til at anmode om slutudbetaling. Den af Landbrugsstyrelsen foreslåede procedure pålægger projektejer en forpligtelse til at opretholde anlægget tidsbestemt oveni den likviditetsmæssige usikkerhed der følger af en lang sagsbehandlingstid forud for udbetaling af tilskud.

Manglende retssikkerhed som følge af fravær af tidsfrister for Landbrugsstyrelsens sagsbehandling

Begge ovennævnte problemstillinger beror på det fuldstændige fravær af tidsfrister for Landbrugsstyrelsens sagsbehandling. Dette er særdeles alvorligt, idet en lang sagsbehandlingsfrist forud for meddelelse af tilsagn ikke alene forsinker muligheden for at igangsætte etableringen af bioraffineringsanlægget, men også indgåelse af kontrakter med leverandører af biomasse.

Det er derfor efter Biogas Danmarks opfattelse nødvendigt, at der fastsættes frister for Landbrugsstyrelsens sagsbehandlingstid – både for ansøgninger om tilsagn og slutafmelding og udbetaling af tilskud og dermed opretholdelsesperioden for bioraffineringsanlægget. Den bør som udgangspunkt ikke være længere end én måned.

Retsstilling ved driftsproblemer i Landbrugsstyrelsens IT-løsninger

Der mangler præcisering af retsstillingen for projektejer såfremt Landbrugsstyrelsens IT-systemer ikke fungerer – både ved ansøgning om tilskud og ved ansøgning om tilskudsudbetaling. Nedetid – som jo ikke er en unormal situation for Tast-selv – bør ikke lægges projektet til last.

Specifikke bemærkninger

Ad bekendtgørelsesudkastet

Ad §5 stk. 2 2) Sammenlignelige tilbud

Teksten "samme vare" bør ændres til "produkter med samme funktion".

Ad §9: projektperioden

Projektperioden på 2 år (plus eventuel forlængelse) bør være fra tidspunktet for meddelelse af tilskudsilsagn. Såfremt dette ikke ændres, vil udfordringerne med en lang sagsbehandling i Landbrugsstyrelsen blive lagt tilskudsmodtager til last. I §14 4) benyttes netop tilsagnsdatoen som kriterie for, at projektet er påbegyndt retmæssigt.

Ad §13: Ikke-tilskudsberettigede udgifter

Der lægges op til, at "*montering, installation og tilpasning af materiale og udstyr*" ikke er tilskudsberettiget. Denne tilgang efterlader det indtryk, at Landbrugsstyrelsen er af den opfattelse, at alle anlægskomponenter er "*plug-and-play*" der bare skal installeres i en bygning. Dette er langt fra tilfældet, idet etableringen af anlægget jo netop består af en række forskellige anlægskomponenter, rørføringer m.v. Her forudsætter den korrekte installation en håndværksmæssig proces som bør være tilskudsberettiget.

Ad §14 Kriterier for tilskudsberettigelse

Det fremgår af nr. 5), at et krav for tilskudsberettigelse er, at tilsagnshaver har opnået de *tilladelser eller dispensationer fra offentlige myndigheder, som er nødvendige for projektets gennemførelse*. Dette skal imidlertid først dokumenteres i forbindelse med ansøgningen om udbetaling af tilskud. Når man læser bekendtgørelsesudkastet, kan det lede til den misforståelse, at myndighedsarbejdet skal være fuldført ved ansøgningstidspunktet.

Ad bilag 1: Afgrødekoder for Græs, kløver, lucerne m.v.

Følgende afgrødekoder bør tilføjes:

- 171. Lucerne, slæt
- 172. Lucernegræs, over 25 pct. græs til slæt inkl. eget foer
- 173. Kløver til slæt
- 262. Lucernegræs, over 50 pct. lucerne (omdrift)
- 274. Permanent lucernegræs over 25 pct. græs til fabrik
- 278. Permanent lucerne og lucernegræs, over 50 pct. lucerne
- 279. Permanent kløvergræs til fabrik
- 305. Permanent græs, uden udbetaling af økologitilskud
- 306. Græs i omdrift, uden udbetaling af økologitilskud

Ad bilag 2: Pointmodel

Biogas Danmark er uforstående overfor det foreslåede kriterium om effekten på den grønne omstilling som følge af den geografiske placering af anlægget.

For det første vil der være en effekt i hele landet af omlægning af kornarealer til de flerårige afgrøder bioraffineringsordningen målrettes mod. For det andet så vil biomassegrundlaget til et bioraffinaderi blive opfyldt fra et større opland, hvorfor den specifikke placering af bioraffineringsanlægget alene ikke giver et retvisende billede. Biogas Danmark skal derfor anbefale, at der åbnes op for etablering af bioraffinaderier i hele landet.

Ad bilag 3: Skabelon til angivelse af point til prioritering

Det bør i punkt 1.a. tydeliggøres, at der er tale om de samlede investeringsomkostninger inkl. arbejds løn m.v., mens tilskudsbeløb i pkt. 1.b. alene er til materialeomkostninger som indgår i beregningen af tilskudsgrundlag.

De foreslåede opdelinger og pointgivning i forhold til anlæggets placering bør justeres, idet det altid vil have en positiv effekt at muliggøre omlægning fra kornafgrøder til de her prioriterede bioraffineringsafgrøder, herunder fastholdelse af græsarealer.

Ad vejledningen

Ad figur 2.1

Som anført ovenfor, bør starttidspunktet for den toårige projektperiode være ved meddelelsen af støttetilsagn. Og tilsvarende bør starttidspunktet for den treårige opretholdelsesperiode gælde fra projektperiodens sluttidspunkt – ikke fra tidspunktet for udbetalingen af tilskud, som kan blive forsinket grundet forhold, som projektet ikke er herre over, herunder lang sagsbehandlingstid i Landbrugsstyrelsen.

I henvisningen til kapitel 5 og 6 bør indsættes et *“eventuelt”* foran udbud.

Ad 3.9, 3.21, 3.22 og 3.25 Udvidelse af anlæg er ikke tilskudsberettiget

Det fremgår tydeligt, at det ikke er muligt at opnå tilskud til at udvide et eksisterende anlæg, men at det derimod er muligt at opnå tilskud til etablering af nyt bioraffineringsanlæg ved siden af et eksisterende. Det er hensigtsmæssigt, at det hermed er præciseret, at eksisterende bioraffineringsanlæg også kan søge i tilskudsordningen.

Det bør imidlertid præciseres tydeligere, at komponenter fra det eksisterende anlæg kan flyttes til det nye anlæg. Det vil så ikke være en tilskudsberettiget udgift, idet komponenten er brugt. Det fremgår delvist af afsnit 3.21, men det bør fremgå af begge afsnit.

Der opstår imidlertid usikkerhed, når det af afsnit 3.22 fremgår, at brugt udstyr *“i begrænset omfang kan indgå”*. Det bør vel også være i såvel Landbrugsstyrelsens som EU's interesse, at brugbare anlægskomponenter i eksisterende anlæg nyttiggøres frem for at blive skrottet i forbindelse med etablering af et nyt bioraffinaderi.

Af afsnit 3.25 fremgår, at der godt må etableres et nyt bioraffinaderi i tilknytning til og sammenbygget med et eksisterende anlæg. Det er hensigtsmæssigt. Det fremgår imidlertid, at der skal etableres en ny hovedstrøm, *“som kan forstås ved at være indeholdt i den røde boks i figur 3.2 i afsnit 3.14”*.

Hvad forstås ved *“ny hovedstrøm”*? Må det være en ny proceslinie med samme råvaregrundlag og slutprodukt? Eller skal det være en proceslinie baseret på andre råvarer og føre til et andet slutprodukt? Det sidstnævnte vil være en uhensigtsmæssig indskrænkning.

Ad 3.14: Beskrivelse af hvilke dele af bioraffineringsanlægget, der er tilskudsberettiget

I figur 3.2 bør hønen og grisen fjernes, da det er proteinkoncentratet, der er det tilskudsberettigede slutprodukt.

Ad 3.16 Udgifter til materiale og udstyr

Det fremgår, at udgifter til fx smedearbejde i forbindelse med tilpasning af materiale og udstyr til anlægget, installation af anlægget og efterfølgende arbejdsudgifter til optimering af anlægget ikke er tilskudsberettiget. Der savnes en begrundelse for, at udgifter til installation af udstyret ikke er tilskudsberettiget.

Ad 4.1 Ansøgningsfrist

Der mangler en præcisering af retsstillingen såfremt Landbrugsstyrelsens IT-systemer "Tast-Selv" m.v. ikke er funktionsdygtige på ansøgningstidspunkter, tidspunkter for dokumentation for, at projektet er iværksat samt slutrapportering eller i perioder op til disse.

Ad 4.2.2.1 Udfyldt projektmodningsrapport

Det bør understreges i dette afsnit, at det er muligt at ajourføre en tidligere udarbejdet projektmodningsrapport så det sikres, at den er i overensstemmelse med det ansøgte og gennemførte anlægsprojekt.

Ad prioriteringskriterie 5: Grøn omstilling

Biogas Danmark er uforstående overfor den i kortbilaget angivne inddeling af Danmark i områder, hvor placering af bioraffineringsanlæg skulle have en svag, middel eller stærk indflydelse på klima- og miljøpåvirkningen. Ved inddelingen skulle der ifølge Landbrugsstyrelsens oplysninger være lagt vægt på i hvilken grad omlægning af dyrkningsfladerne til græsdyrkning vil have positiv indflydelse på klima- og miljøpåvirkninger. Efter Biogas Danmarks opfattelse vil der i alle dele af landet være en positiv klima- og miljøeffekt af at omlægge arealer til græsdyrkning.

Ad 4.7: Oversigt over kriterier for tilskudsberettigelse

Det fremgår af boksen, at *"Et tilsagn om tilskud er betinget af: ... at du har opnået de tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder, som er nødvendige for projektets gennemførelse."* Denne formulering lægger op til, at **tilsagnet** er betinget af, at alle tilladelser og/eller dispensationer herfra er opnået ved udstedelse af tilsagnet.

I henhold til pointtildelingskriterierne og afsnit 4.7.5 er dette imidlertid ikke nødvendigt, da det også giver point, at man fx har ansøgt, men ikke er meddelt tilladelser – de skal bare indgå som grundlag i slutrapporteringen og dermed anmodningen om støtteudbetaling. Denne uklarhed bør afklares.

Ad 4.7.3. Projektet må ikke påbegyndes før du har sendt ansøgning om tilsagn om tilskud

Det fremgår, at der ikke må indgås aftaler forud for indsendelsen af ansøgning om tilsagn. Det bør efter Biogas Danmarks opfattelse præciseres, om dette alene gælder bindende aftaler, så det er muligt at indgå betingede aftaler om varer, ydelser, håndværksydelser m.v. som fx betinges af, at der opnås støttetilsagn efter denne ordning.

Ad 4.8.6. Projektet skal opretholdes i tre år

Som anført ovenfor er det ikke rimeligt, at usikkerheden forbundet med Landbrugsstyrelsens sagsbehandling af anmodninger om slutudbetaling pålægges projektet. Derfor bør opretholdelseskravet gælde fra projektets slutdato og dermed datoen for anmodning om slutudbetaling.

I øvrigt virker det forkert at kalde det en slutudbetaling i og med der ikke er mulighed for rateudbetalinger.

Ad 6.1: Introduktion til udbudsreglerne

Der er her tale om en vejledning. Derfor bør reglerne i forbindelse med udbud, herunder specielt hvornår der er krav om udbud, specificeres i dette dokument frem for henvisningen til en anden myndighed.

Ad 7: Hvis du får tilsagn

Som anført ovenfor bør den to-årige projektperiode starte ved meddelelse af tilsagn således at en langsommelig sagsbehandlingstid i Landbrugsstyrelsen ikke sætter projektet i en alvorlig knibe. Dog bør mulighedsfrn got at påbegynde afholdelse af udgifter m.v. fra ansøgningstidspunktet fastholdes.

Ad 8.2: Hvis du vil forlænge projektperioden

Det fremgår, at ansøgningen om projektforlængelse skal godkendes af Landbrugsstyrelsen. En sådan godkendelse vil være af afgørende betydning for gennemførelsen af projektet og dermed de økonomiske konsekvenser af en afbrydelse af projektet. Derfor bør der ligge vægtige grunde bag et eventuelt afslag på en ansøgning om projektforlængelse. Der savnes indikationer for, hvad der kan føre til afslag.

Ad 8.4: Hvis der sker ændringer til dit projekt, der vedrører budgettet i dit tilsagn

Det er særdeles positivt, at der lægges op til en fleksibilitet inden for støttetilsagnet, så poster, som bliver lidt dyrere, kan afvejes med poster, som bliver lidt billigere end forventet. Det er imidlertid uklart, hvordan formuleringen om, at der kan blive behov for at indhente nye tilbud til vurdering af rimelige priser, herunder afholdelse af nyt udbud, hvis der sker væsentlige ændringer i udgiftsposterne, skal fortolkes.

Ad 8.7.1. Hvor lang tid skal du informere

Det fremgår, at man skal informere via skilte og logoer *"fra det tidspunkt, du har fået tilsagn til projektet og begynder projektet"*. Hvilken af disse er skæringsdatoen, hvis projektet først påbegyndes nogle måneder efter tilsagnet er meddelt?

Ad 8.7.3. Sådan skal du informere på hjemmesider og profiler på sociale medier

Det er hensigtsmæssigt, at kravet om at informere på hjemmesider eller sociale profiler alene gælder hvis der i forvejen er etableret en officiel hjemmeside eller officiel profil på sociale medier.

Formuleringen "du" giver imidlertid anledning til usikkerhed med hensyn til, om det alene gælder det CVR-nummer, der særskilt er oprettet til projektet eller det gælder de bagvedliggende ejere eller ledelse, som ofte kan være ansat i andre juridiske enheder.

Ad 9: Afsyning af dit projekt og udbetaling af tilskud

Det er ikke rimeligt der ikke er fastsat frister for Landbrugsstyrelsens sagsbehandling, herunder afsyning og udbetaling af tilskud. Dette kan have overordentlig stor økonomisk betydning for projektdeltagerne. Både likviditetsmæssigt ved forsinkelse i udbetalingen og ved en forlængelse af opretholdelsesperioden i tilfælde af, at produktionen ikke er rentabel.

Ad 10.3. Det forpligter du dig til

Der lægges op til, at projektet skal opretholdes i tre år fra datoen for udbetalingen af tilskuddet. Det er ikke rimeligt, at det er projektet, som pålægges usikkerheden ved en langsom sagsbehandling i Landbrugsstyrelsen. Derfor bør opretholdesfristen på 3 år løbe fra slutdatoen for projektet og dermed anmodningen om udbetaling af tilskud.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen

Mobil 2724 5967

Mail: bsn@biogas.dk